24/03/2022

Ναυπάκτου Ιερόθεος: Δια του Σταυρού ο άνθρωπος ενώνεται με τον Θεό

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Γραπτό Κήρυγμα για την Κυριακή Γ' Νηστειών εξέδωσε ο Τοποτηρητής Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος με τίτλο 'Αμαρτία και Σταυρός'. Ο Σεβασμιώτατος, μεταξύ άλλων, τόνισε ότι "οι σύγχρονοι άνθρωποι, που είναι μακρυά από τον Σταυρό, βρίσκονται στην βασανιστική κατάσταση της διαιρέσεως".

Παρακάτω μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρο το κήρυγμά του:

«όστις θέλει οπίσω μου ελθείν

απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού

και ακολουθείτω μοι» (Μαρκ. η', 34)

Αγαπητοί αδελφοί,

Ο Σταυρός του Χριστού είναι η υπερφυής και ένδοξη Αγία Τρα-πεζα, πάνω στην οποία υπάρχει ο Εσταυρωμένος Χριστός, ο Οποίος, ως μέγας Αρχιερεύς, τέλεσε την μεγάλη θυσία, που είναι η επιστροφή όλης της κτίσεως στον Θεό. Πράγματι, ο Σταυρός είναι το συνεκτικό σημείο όλης της κτίσεως, η ενότητα όλων των κόσμων.

Για να δούμε όμως την μεγάλη σημασία του Σταυρού πρέπει να δούμε την διασπαστική ενέργεια της αμαρτίας. Πριν από την πτώση υπήρχε ενότητα μεταξύ Θεού, ανθρώπου και όλης της κτίσεως. Μετά την αμαρτία διασπάστηκε η κτίση και ο άνθρωπος από τον Θεό. Σήμερα ξέρουμε τις φοβερές συνέπειες που προέρχονται από την διάσπαση του ατόμου. Δεν μπορεί όμως να συγκριθή με τα αποτελέσματα από την διάσπαση του ανθρώπου, λόγω της αμαρτίας.

Σύμφωνα με την διδασκαλία του αγίου Μαξίμου του Ομολογητού **η αμαρτία δεν είναι μια απλή παράβαση ενός Νόμου, αλλά η ανώμαλη κίνηση των φυσικών δυνάμεων της ψυχής.** Δηλαδή, ο άνθρωπος αντί να κινήται αδιάλειπτα προς τον Θεό, που είναι η πηγή της ζωής και της θεώσεως, κινείται προς τα αισθητά. Έτσι, η αμαρτία είναι στέρηση του αγαθού και η «εκ του κατά φύσιν εις το παρά φύσιν εκουσίως παραδρομή», κατά τον άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό. Ας δούμε αυτήν την «ανώμαλη κίνηση», την διασπαστική ενέργεια της αμαρτίας.

Πρώτα-πρώτα διασπάστηκε ο άνθρωπος από τον Θεό. Αφού ο Θεός είναι το Φως και η Ζωή των ανθρώπων, καταλαβαίνουμε ότι με την απομάκρυνσή του ο άνθρωπος από Αυτόν κλείστηκε στο σκοτάδι και στον θάνατο. Φόρεσε τους «δερματίνους χιτώνας» της φθοράς και της θνητότητος. Έφθασε σε τέτοιο σημείο, ώστε αγνοούσε τον Θεό και λάτρευε τα είδωλα.

Επίσης, **διασπάστηκαν και οι άνθρωποι μεταξύ τους.** Ο Αδάμ βλέποντας την Εύα αμέσως μετά την δημιουργία της, χάρηκε και είπε: «Τούτο οστούν εκ των οστέων μου και σαρξ εκ της σαρκός μου» (Γεν. β’, 23). Μετά όμως την αμαρτία είπε: «Η γυνή ην έδωκας μετ’ εμού, αύτη μοι έδωκεν από του ξύλου και έφαγον» (Γεν. γ’, 12). Από «οστούν εκ των οστέων του» έγινεν αμέσως η γυναίκα που του έδωσε ο Θεός.

Διασπάστηκε ακόμη ο άνθρωπος εσωτερικά. Προ της αμαρτίας όλες οι δυνάμεις της ψυχής ήταν ενωμένες, αφού κέντρο τους ήταν ο Θεός. Μετά την αμαρτία, αφού χάθηκε το κέντρο, αποδιοργανώθηκαν όλες οι δυνάμεις της ψυχής. Άλλα σκέπτεται ο νούς, άλλα επιθυμεί η καρδιά και άλλα πράττει η βούληση του

ανθρώπου.

Επίσης, **διασπάστηκε ο σύνδεσμος μεταξύ του ανθρώπου και της φύσεως.** Ο άνθρωπος προ της πτώσεως ήταν Βασιλεύς όλης της φύσεως. Τώρα όμως μετά την πτώση έχασε τον θρόνο του και η φύση αρνείται να υποταχθή. Χρειάζεται να χυθή πολύς ιδρώτας για να του δίνη τα απαραίτητα προς το ζην. Του αποκρύπτει πολλά μυστικά, τα οποία ανακαλύπτει σιγά-σιγά με την αγάπη του Θεού.

Ακόμη, **όλη η φύση διασπάστηκε από τον Θεό,** είναι υποτε-ταγμένη και δούλη του θανάτου. Δηλαδή, ο άνθρωπος ήταν το καθαρό κάτοπτρο μέσα από το οποίο ακτινοβολούσε στην φύση το Φως του Θεού. Όταν θρυμματίστηκε το κάτοπτρο, έπεσε βαθύ σκοτάδι σε όλη την δημιουργία.

Όλες αυτές τις διασπάσεις τις ήνωσε ο Σταυρός του Χριστού. Η Εκκλησία ψάλλει: «Ήπλωσας τας παλάμας και ήνωσας τα το πριν διεστώτα».

Έτσι, ο θάνατος του Χριστού στον Σταυρό και κατ’ επέκταση το ζωο ποιο ξύλο του Σταυρού έγινε η αρχή της ενότητος και αφθαρσίας όλης της φύσεως.

Διά του Σταυρού ο άνθρωπος επιστρέφει στον Θεό και ενώνεται μαζί Του. Ενδύεται το Φως και αποκτά την Ζωή. Αποβάλλει το ένδυμα της φθοράς και της θνητότητος και ενδύεται το ένδυμα της αφθαρσίας και αθανασίας. Διά του Σταυρού ενώνονται οι άνθρωποι μεταξύ τους. Αυτό συμβαίνει πραγματικά μέσα στην Εκκλησία, όπου οι άνθρωποι, οποιασδήποτε εθνότητος, γίνονται αδελφοί μεταξύ τους και μέλη του Σώματος του Χριστού. «Σωτηρίαν ειργάσω εν μέσω της γης, Χριστέ ο Θεός· επί Σταυρού τας αχράντους σου χείρας εξέτεινας επισυνάγων πάντα τα έθνη, κράζοντα· Κύριε δόξα σοι», ψάλλει η Εκκλησία.

Διά του Σταυρού ενώνεται ο άνθρωπος εσωτερικά. Οι τρεις δυνάμεις της ψυχής που έχασαν το κέντρο τους, τον Θεό, και διασπάστηκαν και μεταξύ τους, τώρα ενώνονται. Ο νούς σκέπτεται ο,τι θέλει ο Θεός, η επιθυμία επιθυμεί ο,τι θέλει ο Θεός και ο θυμός τηρεί το θέλημα του Θεού. Στον άνθρωπο του Εσταυρωμένου, στον φίλο του Σταυρού, δεν υπάρχουν εκείνες οι ψυχικές συγκρούσεις, για τις οποίες κάνει λόγο η σύγχρονη ψυχολογία.

Διά του Σταυρού ο άνθρωπος γίνεται βασιλεύς και η κτίση τον υπηρετεί. Αυτό το βλέπουμε στην ζωή των αγίων, που και τα άγρια θηρία τους υπηρετούσαν, αφού μέσα τους είχαν την ενέργεια της θείας Χάριτος και τα θηρία οσφραίνονταν την οσμή του Αδάμ προ της πτώσεως.

Διά του Σταυρού, τέλος, επιστρέφει όλη η κτίση στον Θεό, αφού ο αναγεννημένος άνθρωπος αντανακλά στην κτίση το Φως του Χριστού.

Έτσι, φωτίζεται και αγιάζεται. Αυτό το δείχνει καθαρά η Βυζαντινή αγιογραφία που παρουσιάζει την φύση φωτεινή. Τελικά και αυτή θα ελευθερωθή από την φθορά.

Ο Τίμιος Σταυρός είναι η ενότητα όλων των κόσμων, διότι δι' αυτού κατατροπούται το μόνο διασπαστικό στοιχείο, η αμαρτία. «Διά του Σταυρού χαρά εν όλω τω κόσμω». Οι σύγχρονοι άνθρωποι, που είναι μακρυά από τον Σταυρό, βρίσκονται στην βασανιστική κατάσταση της διαιρέσεως. Η ενοποίηση και η ειρήνευση έξω από τον Σταυρό είναι αδύνατη. Όσοι όμως ενώνονται με τον Εσταυρωμένο Χριστό, υπερβαίνουν όλες τις διαιρέσεις και καταργούν όλες τις διασπάσεις. Όπως όλο το φως, λέγει ένας άγιος, είναι συγκεντρωμένο στον ήλιο, έτσι και στον Σταυρό βρίσκεται συγκεντρωμένη όλη η αγάπη και η ειρήνη του Παντοκράτορος Χριστού.

Ὁ Τοποτηρητής Μητροπολίτης

+ Ὁ Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱερόθεος